

PREEK KRIJTBURG ZONDAG, 27 JULI 2019

over Genesis 18, 20 – 32 en over Lucas 11, 1 – 13 - Gregory Brenninkmeijer SJ

Je zou het wellicht niet zeggen, dierbare vrienden, maar als je het mij vraagt dan gaan de lezingen van vandaag over relaties. Misschien dacht u dat ze bedoeld waren om ons iets te leren over gebed, en wel volgehouden gebed. Niet opgeven na een eerste vergeefse poging, maar aanhouden en doorgaan met vragen wat we nodig hebben of waar ons hart naar uitgaat. Was dat niet het voorbeeld van Abraham, wat hij deed toen God Sodoma en Gomorra dreigde te verwoesten? En die vriend uit het evangelie, die bij zijn vriend bleef aandringen tot dat die arme man z'n bed uitkwam en hem de gevraagde broden gaf, waar zijn vriend om was blijven bedelen?

U hebt natuurlijk groot gelijk. Dat lijkt overduidelijk het thema te zijn van de lezingen van deze dag. Maar wat me daarbij opvalt is: dat in onze lezingen het vragen steeds gebeurt in een heel duidelijke, persoonlijke en liefdevolle relatie.

Neem nou Abraham. We horen vandaag maar een heel kort stukje uit de geschiedenis van Abraham met God. Maar God komt natuurlijk niet zo maar plotseling bij Abrahams tent uit de lucht vallen. Ze hadden samen al een lange geschiedenis achter de rug. Een geschiedenis van elkaar leren kennen, van beginnen elkaar te vertrouwen, van steeds meer veilig worden bij elkaar. Ik ben er van overtuigd dat Abraham God alleen maar durfde aan te spreken om met God te bakkeleien om barmhartigheid voor Sodoma, omdat God en hij samen een respectvolle, vertrouwvolle, ja liefdevolle relatie hadden opgebouwd. Het is net alsof Abraham precies aanvoelde hoe ver hij met God kon gaan en hij durfde God zelfs nog een stapje verder te duwen.

In ons evangelie gaat het aandringen tussen een vriend en zijn vriend. Omdat die vriendschap er was wist hij dat zijn vriend hem zou geven waar hij hem om vroeg, ook al was het bespottelijk laat. Een vreemde zou op dat uur niet meer hebben durven aankloppen aan die deur. Die deur zou waarschijnlijk voor hem ook niet zijn opengegaan. Maar voor een vriend,...dat is een heel andere zaak.

In het evangelie volgt dan een vader – zoon relatie. Geen enkele vader zal zijn zoon een slang geven als hij hem vraagt om een vis. Ouders zullen, onder normale omstandigheden, altijd goede dingen aan hun kinderen willen geven, als dat mogelijk is en als ze bij hen komen aankloppen.

En als dan tenslotte de leerlingen Jezus vragen hen te leren bidden, dan is het eerste woord dat Hij hen leert: 'Vader'! Kinderen kunnen hun vader vragen wat ze willen. God is net 'n vader als wij Hem als een vader benaderen. Als we eenmaal in die relatie staan, dan kunnen we vragen en het zal ons gegeven worden. De vraag is daarom niet: Leer ons alstublieft de goede woorden die God over de streep zullen trekken om ons te geven wat wij nodig hebben. Nee, de vraag moet zijn: Leef ik in zo'n relatie met God dat het voor mij mogelijk wordt echt iets te vragen, of beter, dat dat soort vragen vanzelfsprekend wordt.

Maar hoe ervaar ik een relatie met God? Dat is niet gemakkelijk te beantwoorden. Om te beginnen kunnen we God niet zien. Hoe kan ik in 's hemels naam een relatie opbouwen met iemand die ik nooit gezien heb, nooit mee heb gesproken, die ik nooit ontmoet heb? We weten niet eens zeker of Hij wel bestaat. Dat geloven we, maar geloven is lang niet hetzelfde als weten. Massa's mensen om ons heen hebben besloten dat wat hen betreft die God niet bestaat.

Ik vermoed dat iedereen van tijd tot tijd met dat soort vragen worstelt. Maar dan lopen we toch weer aan tegen dat gevoel van binnen, een soort verlangen naar iets of iemand die een beetje orde

kan scheppen in de chaos van de wereld om ons heen of van ons eigen leven. Op 'n ander moment hebben we het duidelijke gevoel geleid te worden, net zoals Abraham, toen Hij besloot met zijn familie zijn thuisland te verlaten om het land te vinden dat hem als een belofte lokte.

Dat mondt nog niet onmiddellijk uit in een relatie tussen mij en God, maar het zou een begin kunnen vormen. Het zou me er toe kunnen brengen wat vaker over God na te denken. Als ik als het ware een hand mij voel leiden in mijn overwegingen, waardoor ik perspectieven vindt die ik niet had gedroomd. Dan kan ik me aangetrokken voelen om meer tijd met Hem door te brengen. Ik zou wat over Hem kunnen lezen en mijn ervaringen kunnen delen met iemand die ik vertrouw. Hoe meer tijd je verliest met dat soort gedachten en hoe meer je leest over de ervaringen van anderen met God, des te meer zal de realiteit van Gods aanwezigheid in je groeien en dat zal het verlangen versterken om Hem meer plaats te geven in je leven en in je toekomst. Zo groeit een relatie. Zo werkt dat tussen mensen. Zo werkt dat ook tussen God en mijzelf.

Tot mijn spijt hebben we in de Rooms Katholieke Kerk veel te lang gedacht in termen van plichten en geboden. Om een goede katholiek te zijn moet je dit doen en dat laten. Je moet elke zondag naar de kerk gaan en mag op vrijdag geen vlees eten. Als je iets extra's wilt doen kun je de negen eerste vrijdagen van de maand toewijden aan het Heilig Hart van Jezus. En niet vergeten om je naaste te helpen waar je maar kunt. Dat hebben wij allemaal gedaan en nog veel meer, en dat is heel goed. Maar toch blijven we vaak met dat gevoel zitten dat er aan onze religie toch meer te beleven moet zijn dan het vervullen van verplichtingen. Dat is er ook. Al die verplichtingen zijn alleen maar de uitwendige structuren van ons geloof. De kern van ons geloof bestaat uit de relatie die wij leven met God.

We praten vaak over Gods liefde. We preken vaak over de liefde van God voor ieder van ons. Maar hebben we eigenlijk die liefde ooit eens uit de eerste hand ervaren? Zoiets komt gewoonlijk niet uit het niets aangewaaid. We moeten ons voor God openen, zoals we ons soms durven openen voor een dierbare mens. We moeten zelf ervaren dat God ons hoort en ons begrijpt en ons niet verwerpt of veroordeelt. Hij verheugt zich over onze vreugde en huilt om ons verdriet. Maar dat kunnen we enkel ervaren als we tijd met Hem doorbrengen, stille tijd, kostbare tijd. En hoe meer onze relatie met God zich verdiept en intenser wordt, des te meer zul je ervaren dat als je zoekt je ook zult vinden, als je klopt, dat er wordt open gedaan en dat je verkrijgt als je vraagt, Amen.